

Číslo: 5083/2021 - 2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 21. 03. 2022 do 25. 03. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Lesnícka 1370, Krásno nad Kysucou ¹	
Zriaďovateľ	Mesto Krásno nad Kysucou

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Anna Šarláková, riaditeľka školy

Iveta Kuricová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5083/2021 - 2022 zo dňa 09. 03. 2022 inšpekciu vykonala:

Mgr. Pavlína Jarošová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		štátna	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	9	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	190	z nich počet detí so ŠVVP	0
		z nich počet detí zo SZP/MRK	0
Počet pedagogických zamestnancov	20	z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ	1
Počet pedagogických asistentov	3		

¹ Kontrola bola vykonaná aj na jej 2 elokovaných pracoviskách (EP); na EP Kalinovská 431, Krásno nad Kysucou, ako súčasť Materskej školy, Lesnícka 1370, Krásno nad Kysucou, a na EP Micháľkov 613, Krásno nad Kysucou, ako súčasť Materskej školy, Lesnícka 1370, Krásno nad Kysucou.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Škola mala vypracovaný Školský vzdelávací program (ŠkVP) „*Chceme sa hrať, smiať a spoznávať svet*“ v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). Vo vlastných cieľoch zohľadňoval zameranie smerujúce k rozvíjaniu ľudových zvykov a tradícií, podnieteniu záujmu detí o tradičné remeslá, utváranie pozitívneho vzťahu k regionálnemu folklóru a korešpondoval s podporou pozitívneho vzťahu detí k hudbe. Učebné osnovy boli vypracované v podobe obsahových celkov, v rámci ktorých škola mala konkretizované stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra so zameraním na hudobnú výchovu (HV) a podporu rozvíjania hudobnej gramotnosti (HG) detí. Rozširujúcu vzdelávaciu ponuku smerom k rozvíjaniu vzťahu detí k hudbe škola v ŠkVP nemala zadefinovanú. Podporné aktivity² týkajúce sa podpory rozvíjania HG detí škola realizovala v súlade s plánom práce školy. Prezintované boli na spoločensko-kultúrnych podujatiach a súťažiach a učiteľky ich písomne zaznamenávali³. V škole bola realizovaná krúžková činnosť⁴ pod vedením pedagogických zamestnancov MŠ a na základe informovaného súhlasu zákonných zástupcov. Podmienky a pravidlá realizácie akcií školy, aktivít a krúžkovej činnosti boli spracované v školskom poriadku.

V zadanom dotazníku učiteľky potvrdili realizovanie vzdelávacích aktivít s hudobným zameraním väčšinou jedenkrát do týždňa i viackrát do mesiaca v dĺžke trvania do 30 minút, hodinu a viac ako 1 hodinu, čo potvrdili i záznamy v triednych knihách. Niektoré učiteľky nevedeli posúdiť časovú frekvenciu realizovania daných aktivít. Integrované využívanie činnosti s hudobným zameraním počas VVČ bolo počas tematickej inšpekcie realizované vo všetkých sledovaných triedach. Učiteľky sa najviac venovali hudobno-pohybovým, rytmickým, speváckym a inštrumentálnym činnostiam, menej pozornosti venovali hudobno-dramatickým a perцепčným činnostiam.

Analýzou zápisníc z pedagogických rád bolo zistené, že neobsahovali informácie o realizácii interného vzdelávania pedagogických zamestnancov, odovzdávaní si poznatkov zo vzdelávania sa a ani prezentovaní zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ so zameraním na HV. Monitorovanie a napredovanie detí v oblasti rozvoja HG bolo realizované v hárkoch pedagogickej diagnostiky, čo korešpondovalo i s odpoveďami učiteliek v dotazníku.

Za ostatné dva roky sa učiteľky zúčastnili vzdelávaní⁵ v oblasti Umenie a kultúra – HV a podpory rozvíjania HG detí. Z uskutočnených vzdelávaní mali učiteľky vo svojich portfóliách metodické materiály⁶, ktoré využívali počas edukácie.

² Mesiac úcty k starším; Mikulášku, dobrý strýčku; viačnočné besiedky; Ľudové tradície na Kysuciach; Pálenie Moreny; Veľká noc; „Naše talenty“ – súťaž v speve; Deň Matiek; Tancuj, tancuj, vykrúcaj – školská prehliadka ľudových tancov a piesní

³ Vyhodnocovacia správa o VVČ 2020/2021; polročná analýza VVČ 2021/2022

⁴ spevácky; tanečný; hudobno-dramatický

⁵ Zážitkové učenia HV vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra v predškolskom veku; Rozvíjanie hudobno-pohybovej hry u detí; Do tanca i do skoku v rytme ľudových piesní

⁶ hudobné rozprávky; notové záznamy; Poldenný hudobno-edukačný projekt; ľudové pásma pre deti predškolského a mladšieho školského veku; hudobno-pohybové a tanečné hry; folklórne pásma

Za najčastejšie problémy pri realizácii činností s hudobným zameraním považovali učiteľky vysoký počet detí v triede, problém s výberom učebných stratégií a so stanovením zámeru činností detí. Niektoré mali pochybnosti z obmedzeného alebo chýbajúceho prístupu k informáciám, organizačnej náročnosti aktivít napomáhajúcich rozvíjaniu HG detí. Občas sa vyskytovala neistota vyplývajúca z naplnenia obsahu, nedostatku metodických materiálov s námetmi aktivít na rozvíjanie HG detí, nedostatku odbornej literatúry, nedostatočných, obmedzujúcich priestorových podmienok a náročnosti činností s hudobným zameraním vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a momentálne dispozície detí.

Škola mala vytvorené centrá hudobnej gramotnosti a hudobný kútik, ktoré umožňovali realizovanie spontánnych a riadených činností v oblasti HV a deti v nich mali k dispozícii voľne dostupné rytmické hudobné nástroje. Učiteľky pri rozvíjaní HG detí využívali audiovizuálnu techniku s rôznymi hudobnými nahrávkami, elektronický klavír, klavír, husle, gitaru, zobcovú flautu, fúkaciu harmoniku, Orffov inštrumentár, detskú literatúru, notové záznamy piesní a vypracované portfólia, ktoré mala každá učiteľka vytvorené samostatne. Zo zadávaného dotazníka učiteľkám vyplynulo, že na rozvíjanie HG detí využívajú hudobný nástroj⁷, čo sa počas inšpekcie potvrdilo⁸ u dvoch učiteliek.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Priebeh a výsledky výchovy a vzdelávania (V a V) z hľadiska činnosti učiteľky a učenia sa detí boli sledované hospitáciami v štyroch triedach⁹ v čase všetkých dopoludňajších činností.

Učiteľky vo všetkých triedach cielene rozvíjali HG detí zo vzdelávacej oblasti umenie a kultúra – HV. Realizovali činnosti s hudobným zameraním, aplikovali stratégie podporujúce hudobnosť detí a využili možnosti integrovaného prepojenia plnenia obsahu rôznych vzdelávacích oblastí s dôrazom na rozvíjanie hudobných schopností, zručností a návykov detí. Efektívne využívali prostredie MŠ na spevácke, sluchové, hudobné, rytmické a hudobno-pohybové činnosti. Poskytovali deťom pravidelnú spätnú väzbu, podporovali ich v uplatňovaní hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí v oblasti HV, čím vytvorili predpoklady na podporovanie sebareflexie v rozvoji ich elementárnych hudobných schopností a zručností.

Deti o pripravené hudobné aktivity spontánne prejavili záujem, aktívne sa do nich zapájali, reflektovali odpoveďami¹⁰ na učiteľkami zadávané otázky, ktoré súviseli so zámerom činností s hudobným zameraním. Stanoveným cieľom, obsahom piesní deti porozumeli, čo sa zhodovalo i s odpoveďami učiteliek v dotazníku, v ktorom uviedli, že sa s deťmi rozprávajú o obsahu, myšlienke piesni, hudobno-pohybovej hry i hudobno-dramatickej hry.

Počas dopoludnia učiteľky využívali reprodukovanosť hudbu, ktorá bola vhodným doplnkom edukácie¹¹. Pre vyplnenie voľných chvíľ¹² a v závere VVČ učiteľky využili rytmické aktivity, pri ktorých napomáhali deťom porozumieť spojeniu rytmu a obsahu slov. V rozličných hravých formách práce deti uplatňovali zmysel pre rytmus. Rytmizovali riekanky, piesne, slová¹³ hrou

⁷ elektronický klavír, klavír, husle, gitaru, zobcovú flautu, fúkaciu harmoniku, Orffov inštrumentár

⁸ elektronický klavír, klavír, zobcová flauta, gitara Orffov inštrumentár

⁹ 1 homogénna; 3 heterogénne triedy

¹⁰ slovne i hrou na hudobnom nástroji

¹¹ ranné hry; zdravotné cvičenia

¹² upratovanie hračiek; pred hygienou; pred podávaním desiatej, obeda; pri rannom kruhu

¹³ Vedie, vedie, cesta nová; Za ruky sa chytíme; Slniečko sa zobudilo; 1,2,3,4,5 už to vieme naspamäť; Dve zázračné slová viem; Keď si šťastný; Ja som koza rohatá

na telo¹⁴, s inštrumentálnym sprievodom rytmických nástrojov, s prirodzeným pohybom v priestore, s elementárnou pohybovou improvizáciou spojenú s hudobno-dramatickým prejavom.

Učiteľky sa v zadanom dotazníku vyjadrili, že vo VVČ využívali činnosti s rytmom a rečou prepojené s hudobným a predčitateľským zameraním, umožňovali deťom vyjadrovať vlastné pocity hrou na rytmických nástrojoch, ktoré boli v priebehu dňa deťom dostupné. Využívanie hry na rytmických nástrojoch sa potvrdilo aj počas inšpekcie, pričom na nich deti vedeli vyjadriť obsah a vlastné pocity z realizovaných činností. V troch triedach učiteľky využili pri VVČ detské rytmické hudobné nástroje, ktoré deti vedeli správne pomenovať. Určovali zvukovú farbu nástrojov, počet vykonaných úderov a hádali rôzne inštrumentálne hudobné hádanky. Polovica učiteľiek využívala hru na hudobných nástrojoch¹⁵ na počúvanie a vnímanie melódie deťmi a učiteľky boli pre deti vzorom pri správnej manipulácii s nimi.

Prípravné cvičenia vzhľadom na charakter činnosti zaradili len dve učiteľky, i keď v zadaných dotazníkoch realizovanie prípravných cvičení potvrdili všetky¹⁶. V dvoch triedach učiteľky spev detí sprevádzali na hudobnom nástroji a udali na ňom i základnú spevácku polohu, použili dirigentské a individuálne gestá, na ktoré deti adekvátne reagovali. Texty aj melódiu spievaných detských piesní, hudobno-pohybových hier deti poznali. Učiteľky väčšinou spievali intonačne čisto, v hlasovej polohe a hlasovom rozsahu detí. Avšak spev detí nebol vždy intonačne čistý a deti pri ňom nedýchali vždy správne.

V spojení s vykonávaním elementárnych pohybov si deti zdokonaľovali citlivosť pre zmenu tempa zvuku¹⁷, vedeli identifikovať, kedy nastala zmena. V dvoch triedach učiteľky vytvárali situácie, v ktorých deti využívali prvky hudobno-dramatickej improvizácie¹⁸. Učiteľky spoločne s deťmi tvorili vhodnú hudbu na vykreslenie prostredia, nálady a postáv v hudobnej rozprávke. Deti imitovali jednoduchými pohybmi hudobno-pohybové hry so spevom, respektíve si tvorili vlastné tanečné pohybové vyjadrenia¹⁹.

Učiteľky ich viedli k dodržiavaniu pravidiel v hudobno-pohybových hrách.

2 ZÁVERY

ŠkVP svojím obsahom smeroval k podporovaniu pozitívneho vzťahu detí k ľudovým zvykom a tradíciám, podnieteniu záujmu detí o tradičné remeslá, utváranie pozitívneho vzťahu k regionálnemu folklóru, čo viedlo k plneniu vízií a cieľov školy. Podporné aktivity týkajúce sa rozvoja HG detí v ŠkVP absentovali, ale škola ich realizovala v súlade s internou dokumentáciou školy. V ostatnej dokumentácii MŠ boli zakomponované zámery, postupy, pravidlá podpory rozvíjania HG detí. Učiteľky sa za posledné dva roky vzdelávali v oblasti HV, ale v rámci zasadnutí pedagogickej rady nebola venovaná pozornosť internému vzdelávaniu pedagogických zamestnancov, odovzdávanie si poznatkov zo vzdelávania sa a prezentovanie zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ so zameraním na HV. Monitorovanie detí v oblasti HV bolo realizované v hárkoch pedagogickej diagnostiky. Škola

¹⁴ tleskanie; plieskanie; dupanie

¹⁵ klavír; gitara; flauta

¹⁶ rozhodne áno 86,7 %; skôr áno 13,3 %

¹⁷ prenosný reproduktor; CD prehrávač

¹⁸ Slúžil, som slúžil; O kozliatkach

¹⁹ otočky; úklony; vytáčanie v bok; jednoduché tanečné prvky v jednoduchej choreografii na pieseň Húsky, húsky

mala vytvorené centrá HG a hudobný kútik, materiálno-technické vybavenie zodpovedalo požiadavkám ŠVP, potrebám učiteliek a detí.

Realizovanými aktivitami v riadených a spontánnych hudobných činnostiach vytvárali učiteľky vhodné podmienky pre dosahovanie stanovených zámerov V a V. Deti o ponúkané aktivity prejavili záujem, aktívne sa do činností zapájali. Manipulovali s hudobnými nástrojmi, chápali vzťah spojenia rytmu a slova, s oporou učiteľky spievali piesne. Spev detí však nebol vždy intonačne čistý. Polovica učiteliek aplikovala metodické usmernenia pri speve a hre na hudobnom nástroji. Deti imitovali jednoduchými pohybmi hudobno-pohybové hry, dodržiavali v nich pravidlá. Vyjadrovali sa slovne i pohybom o obsahu a vlastných pocitoch z piesní v hudobno-pohybových a hudobno-dramatických činnostiach. Adekvátne reagovali na zadávané zmysluplné otázky učiteliek súvisiace so zámerom činnosti. Učiteľky poskytovali deťom spätnú väzbu, podporovali ich pri uplatňovaní hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí a napomáhali k získavaniu, upevňovaniu a preukázaniu elementárnych hudobných schopností, zručností a návykov.

SILNÉ STRÁNKY

- integrácia činností s hudobným zameraním vo všetkých formách dňa;
- materiálno-technické zabezpečenie hudobnými nástrojmi na podporu rozvoja HG detí;
- záujem detí o činnosti s hudobným zameraním.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- prezentovanie zistení riaditeľky školy z kontroly realizácie hudobnej výchovy

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zdefinovať podporné aktivity týkajúce sa podpory rozvíjania HG detí do ŠkVP;
- rokovania pedagogickej rady zamerať na prezentovanie poznatkov získaných zo vzdelávania v oblasti HV a analyzovať zistenia vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ zameranej na rozvoj hudobných schopností detí;
- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy na intonačne čistý spev detí;
- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy na aplikovanie metodického usmernenia týkajúceho sa správneho dýchania pri speve detí;
- zamerať kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenia školy na využívanie hudobného nástroja na udávanie správnej speváckej polohy a sprevádzanie pri speve detí

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP „*Chceme sa hrať, smiať a spoznávať svet*“;
2. školský poriadok;
3. denný poriadok;
4. triedne knihy;
5. dokumentácia o aktivitách školy;

6. plán profesijného rozvoja; ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov;
7. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov;
8. plán zasadnutia pedagogickej rady; zápisnice z rokovania pedagogickej rady;
9. plán kontroly VVČ;
10. záznamy z pedagogickej diagnostiky; metodické materiály a portfólia detí;

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Pavlína Jarošová

Dňa: 07. 04. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Pavlína Jarošová, školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Anna Šarláková, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 22. 04. 2022 v Krásne nad Kysucou:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

Mgr. Pavlína Jarošová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Anna Šarláková

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Anna Šarláková, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Pavlína Jarošová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti